

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energie en Omgeving

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGETM-EO / 16042015

Uw kenmerk
2016Z03010

Bijlage(n)
1

Datum 16 MAART 2016

Betreft Beantwoording vragen over de radio-uitzending 'Hoogspanning in Zeeland'

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de schriftelijke vragen die zijn gesteld door het lid Van Veldhoven (D66) over de radio-uitzending 'Hoogspanning in Zeeland'. Deze vragen werden ingezonden op 11 februari 2016, met kenmerk 2016Z03010.

1

Bent u bekend met de radio-uitzending 'Hoogspanning in Zeeland'¹ betreffende het plaatsen van een nieuw hoogspanningstraject (het tracé Zuid-West) vanuit de Noordzee naar het vasteland?

Antwoord

Ja.

2

Is het correct dat de mogelijkheid om de verbinding in de Westerschelde aan te leggen en in Rilland pas aan land te laten komen niet is onderzocht? Zo ja, waarom is hier geen onderzoek naar gedaan? Zo nee, kunt u dit onderzoek aan de Tweede Kamer toezenden?

Antwoord

Dit is inderdaad niet onderzocht. Ik verwijs hiervoor naar de antwoorden op de vragen 3 en 6 van het lid Smaling (SP) van 8 februari 2016 (kenmerk 2016Z02590), die parallel aan deze beantwoording aan uw Kamer is gestuurd.

3

Zegt u toe dat de mogelijkheid om de verbinding geheel onder water aan te leggen (tot aan Rilland) uitgebreid wordt onderzocht, voordat er onomkeerbare stappen worden genomen teneinde de nieuwe verbinding over land aan te leggen? Wordt daarbij de mogelijkheid meegenomen om de verbinding met wisselstroom aan te leggen, zodat het bouwen van twee extra schakelstations niet nodig is en bovendien resonanties en overspanningen worden voorkomen?

¹ Uitzonden op 31 januari 2016 op NPO Radio 1

Antwoord

Zoals ik in mijn voornoemde antwoord op vraag 6 van het lid Smaling (kenmerk 2016Z02590) heb aangegeven, is dit geen realistisch alternatief voor de nieuwe 380 kV-verbinding. Het Westerschelde-alternatief gaat uit van het rechtstreeks aansluiten van het windpark op zee op het nieuwe 380 kV-station Rilland. De gedachte is dat dit als alternatief voor de nieuwe 380 kV-verbinding kan dienen.

Dit is onjuist omdat:

- de huidige verbinding vol is. Dat geeft problemen voor onderhoud en transport van energie bij de bestaande verbinding. De nieuwe verbinding is ook nodig voor toekomstige nieuwe productie in het gebied Borssele/ Vlissingen. Dus ook bij aansluiting van Wind op Zee op station Rilland moet Zuid-West 380 kV West gerealiseerd worden. Dan is er ruim voldoende nieuwe transportcapaciteit vanuit station Borssele beschikbaar, ook voor de afvoer van productie van wind op zee. Daarmee is een mogelijk alternatief door de Westerschelde ondoelmatig en niet realistisch.
- een verlenging van de ondergrondse 380 kV-kabel via station Borssele niet mogelijk is. In mijn brief van 2 december 2015 aan de Tweede Kamer over ondergrondse aanleg van 380 kV-verbindingen heb ik aangegeven dat voor de nieuwe verbinding in Zeeland geen ondergrondse aanleg mogelijk is. Bij ondergrondse aanleg van (een deel van) dit tracé is de leveringszekerheid onvoldoende gegarandeerd. Een ondergronds tracé van ca. 40 km van Borssele naar Rilland is daarmee sowieso niet aan de orde.

In mijn voornoemde antwoord op vraag 3 van het lid Smaling (kenmerk 2016Z02590) heb ik aangegeven waarom de aanleg van zo'n verbinding in wisselstroom niet tot de mogelijkheden behoort.

4

Bent u ook van mening dat dergelijke projecten voor burgers zo min mogelijk overlast dienen te bezorgen? Zo ja, op welke manier doen u en TenneT inspanningen om in deze casus aan dit doel tegemoet te komen?

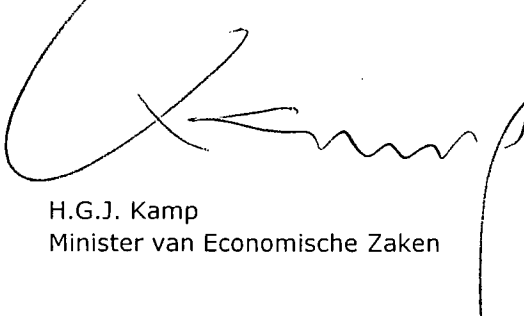
Antwoord

Ik ben van mening dat bij dit soort projecten goed overleg met de omgeving nodig is om tot een zo goed mogelijk tracé te komen. Ook bij het komen tot het nieuwe tracé Zuid-West 380 kV West is een goede ruimtelijke ordening en aandacht voor landschappelijke inpassing een zeer belangrijk aspect. Met betrokken overheden, (natuur)organisaties en bewoners is gekomen tot oplossingen voor knelpunten in het tracé en zijn voorstellen uitgewerkt om te komen tot een goede landschappelijke inpassing. Daarmee zijn we met betrokken partijen gekomen tot het best denkbare tracé.

De geplande nieuwe verbinding wordt uitgevoerd in Wintrackmasten die geschikt zijn voor twee verbindingen op één mast. De nieuwe 380 kV-verbinding wordt gecombineerd met een reeds bestaande verbinding. Tussen 380 kV-station Borssele en 150 kV-station Willem Annapolder vindt combinatie

plaats met de bestaande 380 kV-verbinding door de Zak van Zuid-Beveland. Na in gebruik name van de nieuwe, gecombineerde verbinding wordt deze bestaande verbinding afgebroken. Dit betekent dat de Zak van Zuid-Beveland vrijgespeeld wordt van hoogspanningsmasten. Tussen 150 kV-station Willem Annapolder en 380 kV-station Rilland wordt de nieuwe verbinding gecombineerd met de bestaande 150 kV-verbinding. Ook deze bestaande verbinding wordt na in gebruik name van de nieuwe verbinding afgebroken. Deze bestaande verbindingen worden dus in de masten van de nieuwe Zuid-West 380 kV West-verbinding gehangen. In totaal verdwijnen er 131 bestaande vakwerkmasten en komen er 107 nieuwe Wintrackmasten terug. Door de nieuwe, gecombineerde verbinding ook nog te bundelen met de bestaande 150 kV-verbinding wordt op regionale schaal een verbeter slag gemaakt ten gunste van het open Zeeuwse landschap. Mede hierdoor had dit tracé in 2011 de voorkeur van de Zeeuwse bestuurders, natuurorganisaties en ZLTO. Op de kaarten in de bijlage is te zien wat er weggaat en wat de uiteindelijke situatie zal zijn.

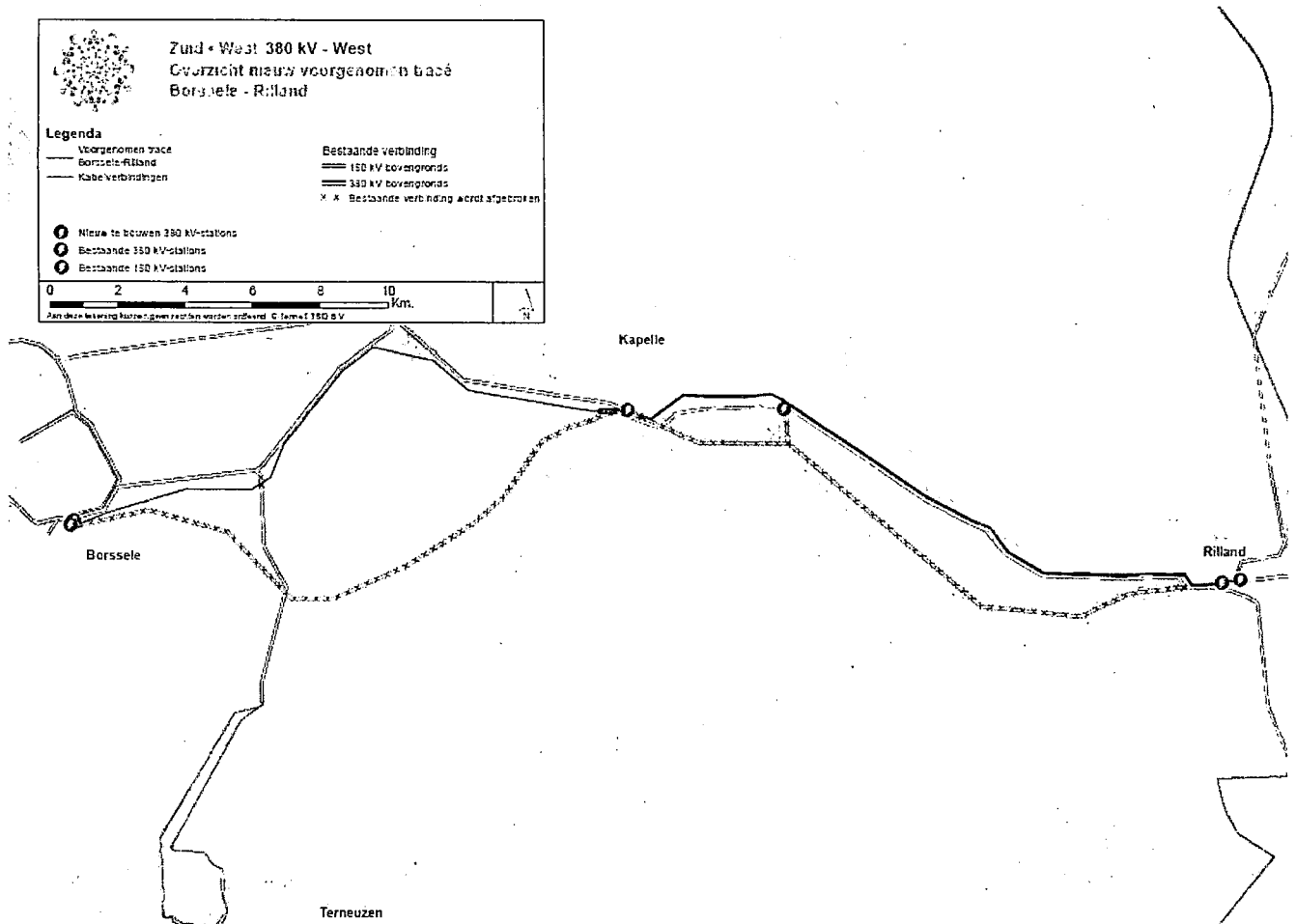
Daarnaast is in overleg met betrokken gemeenten, (natuur)organisaties en bewoners(organisaties) gekomen tot voorstellen ten behoeve van een goede landschappelijke inpassing. Deze voorstellen zijn opgenomen in het landschapsplan dat een bijlage vormt bij het ontwerp-inpassingsplan. De uitvoering van het landschapsplan is opgenomen in de regels horende bij het ontwerp-inpassingsplan. Hiermee wordt de daadwerkelijke uitvoering van het plan ook juridisch geborgd.

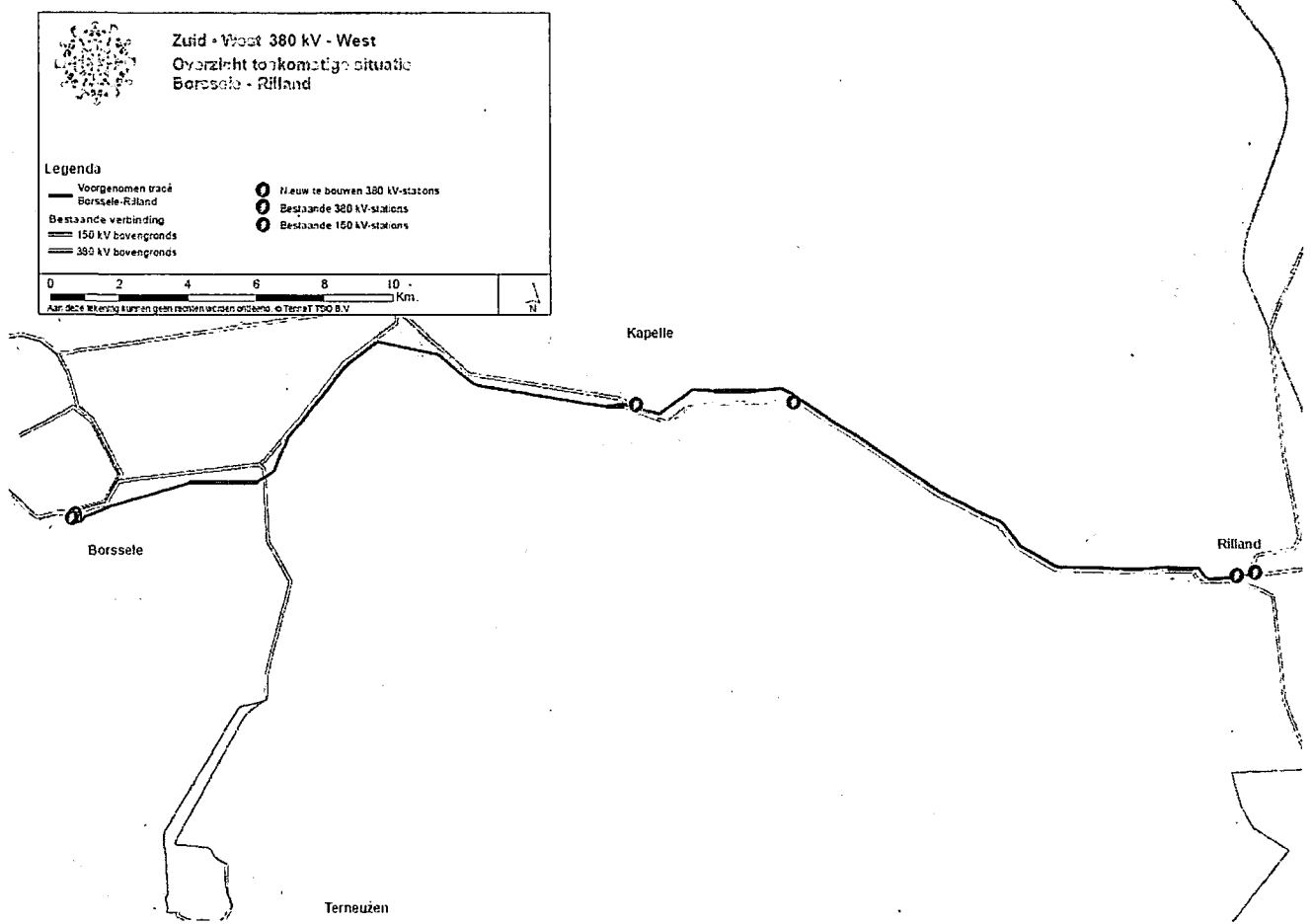
H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

Bijlage

Kaarten Zuid-West 380 kV

Kaartje 1: nieuw gecombineerd tracé (rood) naast bestaande hoogspanningstracé. Lijnen met kruisjes zijn bestaande verbindingen die uiteindelijk afgebroken kunnen worden.

Kaartje 2: eindsituatie na verwijderen van de bestaande verbindingen